

Matti Väisänen haastattelu Radio Deissä La 30.1.2010 klo 20.15

1) Mitä ajatuksia teissä herättää, ja mitä merkitsee se, että arkkipiispa Paarma – siis käytännössä Suomen evankelisluterilainen kirkko – ei aio tunnustaa teidän piispuuttanne?

– Arkkipiispa Paarmen asenne ei ole minulle yllätys. Ehkä arkkipiispan kannanoton taustalla on ollut epäselvyys siitä, että onko aikomukseni esiintyä Suomen ev.lut. kirkon piispana. Siitähän ei ole kyse. Minut on valittu Ruotsin Lähetysprovinssin piispaksi. – Ei piispuus ole Suomen ev.lut. kirkon yksinoikeus. – Tärkeintä minulle on Lähetysprovinssin pastoreiden ja Luther-säätiön yhteydessä toimivien jumalanpalveluseurakuntien kristittyjen kutsu ja tuki.

2) Ketä edustatte / kaitsette piispana, jos Suomen kirkko ei piispuutta hyväksy?

– Kaitsen niitä jumalanpalvelusyhteisöjä, joita Luther-säätiön työn tuloksena on muutaman viime vuoden aikana syntynyt eri puolille Suomea viitisentoista ja joita syntyy koko ajan lisää.

– Samalla toimin niiden pastoreiden esipaimenena, jotka ovat työssä kyseisissä jumalanpalveluseurakunnissa, samoin myös niiden pastoreiden esipaimenena, joita tulen piispan virassa ollessani vihkimään papeiksi syntyviä uusia jumalanpalvelusyhteisöjä varten.

3) Sanansaattaja -lehdessä toteatte, että kirkkojärjestys on saatettu ristiriitaan Raamatun ja tunnustuksen kanssa. Mitä tarkoitatte tällä? Millä tavoin?

– Kirkko tarvitsee järjestyksen. Mutta sen tulee olla sopusoinnussa Jumalan pyhän sanan kanssa. Jos kirkko tekee päätöksiä, jotka ovat vastoin sen omaa perustalakia, Raamattua ja tunnustusta, silloin se ylittää valtansa. – Näin on käynyt Suomessa ns. naispappeuspäätöksessä ja Ruotsissa samaa sukupuolta olevien pariin vihkimisessä. – Kirkon johto vaatii kuuliaisuutta järjestykselle ohi ja yli Jumalan sanan. – Siihen ei Raamattuun sidottu omatunto voi suostua. Enemmän tulee kuulla Jumalaa kuin ihmisiä.

4) Tampereen tuomiokapitulin lakimiesasessori Leevi Häikiö arvioi, että Luther-säätiön piispannimitys voi olla rikoslain tarkoittama virkavallan anastus. Kuinka vastaatte tähän?

Kyseiset uhkailut jätän omaan arvoonsa. Ne eivät missään tapauksessa saavuta minua, sillä minusta tulee virallisesti Ruotsin Lähetyshiippakunnan piispa, jonka työkenttä on Suomessa, ja esimiehenäni toimii Ruotsin Lähetyshiippakunnan johtava piispa.

5) Arkkipiispa Paarma on sanonut, että saatetaan joutua selvittämään ”millaisia seurauksia tällä tavoin asetetulle piispalle ja säätiön piirissä toimiville muille luterilaisen kirkon papeille aiheutuu”. Voiko säätiön piirissä toimivien pappien suhde teidän piispuuteenne muodostua hankalaksi ja toisaalta mikä tulee olemaan heidän suhteensa Suomen luterilaiseen kirkkoon, joka ei teidän piispuuttanne tunnusta?

– Erityisesti tehtäväni on olla piispana Ruotsissa vihityille pastoreillemme, joilla ei ole pappisoikeuksia Suomessa. Toki pyynnöstä olen rippi-isänä ja hengellisenä tukena monelle muullekin.

– Tätä nykyä kirkkomme pappisoikeudet voidaan ottaa pois meiltä tai keneltä muulta tahansa, jolla ne on, vain siinä tapauksessa, että meidät voidaan osoittaa harhaoppisiksi. Sen jälkeen, kun viime syksynä kirkolliskokouksen hyväksymä kirkkolain muutos saa eduskunnan hyväksynnän, meiltä voidaan ottaa kirkkomme pappisoikeudet pois välittömästi.

6) Suomeen kaavaillaan Lähetyshiippakuntaa, joka perustaisi – kuten Sanansaattaja – lehdessä sanotte – ”kirkkomme sisälle jumalanpalvelusyhteisöjä”. Miksi haluatte pysyä kirkon sisällä joka ei aio tunnustaa piispuuttanne ja kun virkaanasettamiseenkin tarvitaan apua ulkomailta, Ruotsista ja Keniasta saakka (Obare)?

– Pysymme luterilaisen kirkon sisällä siksi, että meillä on rakkaus kirkkomme uskoon, jonka kirkkolaki on sitonut Raamattuun ja luterilaiseen tunnustukseen, mutta josta kirkkomme johto on viime vuosina pala palalta sanoutunut ja sanoutumassa irti. Mutta jos meille tehdään mahdottomaksi uskoa ja elää kirkkomme tunnustuksen mukaan, silloin jäsenyysasia täytyy arvioida uudelleen.

– Siinä ei ole mitään outoa, että Ruotsin Lähetyshiippakunnan piispa *Arne Olsson* asettaa minut Ruotsin Lähetyshiippakunnan neljänneksi piispaksi. Ruotsin ja Suomen luterilaiset kirkot ovat historiallisesti yhtä. – Tämä ei ole myöskään mitenkään ainutlaatuista. Läntisten kirkkojen liberalisointi on aiheuttanut tällaisia jännitteitä muuallakin. Anglikaanisessa kirkossa on sekä Yhdysvalloissa että Englannissa seurakuntia, jotka toimivat afrikkalaisen piispan yhteydessä, koska paikalliset piispat ovat luopuneet kristinuskon perusteista.

– Mielestäni on upeaa, että kerran suomalaistenkin toimesta Afrikkaan viety evankeliumi palaa takaisin Skandinaviaan aikana, jolloin täällä uuspakanuus valtaa alaa ja kirkko tarvitsisi kipeästi hengellis-teologista uudistumista.

7) Onko olemassa Luther säätiön lahkoutumisen vaara?

– Lahkoutumista eivät määritä sosiologiset eivätkä jäsenmääriä koskevat asiat. Lahkoutumisessa on kysymys kirkon perustuksesta eli Raamatusta etäännyminen. Se vaanii yhtä hyvin kokonaisia kirkkokuntia kuin pieniä hengellisiä yhteisöjä.

– Väitän, että tänä päivänä meidän luterilaisessa kansankirkossamme on enemmän lahkonomaisia piirteitä eli Raamatusta luopumista kuin Luther-säätiössä ja perusteilla olevassa Suomen Lähetyshiippakunnassa.

Matti Väisänen